

KJV 2011-2012 (GROEP 3)

Donderkat / Thijs Goverde (door Emilie Vanpeteghem)

Auteursinfo (zie ook www.villakakelbont.be)

'Schrijven is het mooiste wat er is en toneelspelen ook.' (Thijs Goverde)

Thijs Goverde (1971) woont in Nijmegen. Hij studeerde filosofie aan de universiteit van Nijmegen en besloot daarna schrijver te worden. Hij schrijft boeken en verhalen voor kinderen, maar ook voor volwassenen. Goverde houdt erg veel van lezen. Vroeger, en nu nog steeds eigenlijk, was hij dol op de boeken van Tonke Dragt, Paul Biegel en Astrid Lindgren. Hij hield (en houdt) veel van boeken met ridders en prinses en tovenaars erin. Daarom schrijft hij zelf ook zulke boeken. Naast schrijver is Thijs Goverde cabaretier.

🔗 www.thijsgoverde.nl

Kort samengevat

Gaby en Michael kunnen hun oren niet geloven. Hun achterbuurman, meneer Dogger, blijkt een schurk te zijn. Niet gewoon een akelig mannetje, nee, een regelrechte levensechte schurk, die niet terugdeinst voor ontvoering, moord en doodslag. Dat zegt hun vader, en die kan het weten. Maar de politie gelooft hem niet en papa wordt in de gevangenis gegooid. Intussen maakt de geheimzinnige Donderkat de stad onveilig. Het ene na het andere gebouw wordt opgeblazen. Wie – of wat – is die Donderkat? Gaby en Michael ontdekken het allemaal, maar ze moeten wel rennen voor hun leven.

Thema's, personages, tips en verwerkingsmogelijkheden

Openingszin

'Het begon allemaal met een knal'

- Is dit een goede openingszin? Heb je meteen zin om verder te lezen om te weten wat er gebeurt?
- Over welke knal gaat het hier?
- Wat wordt er allemaal opgeblazen? (Explosies in het kippenhok van meneer Dogger, vuilniscontainer bij de mjamurgerbar, bank, varkensboerderij... Daarna beslist mama om 200 bommen te laten ontploffen.)

Vragen over het verhaal

- Wanneer je de korte inhoud las, sprak het verhaal je aan? Waarom wel? Waarom niet? Indien niet, veranderde je van mening na het lezen van het verhaal?
- Hebben bepaalde gebeurtenissen je aan het denken gezet?
- Heb je iets geleerd uit het verhaal of iets onthouden dat je belangrijk vindt?
- Vond je het verhaal spannend?
- Wat zijn je bedenkingen/ meningen over al dat geweld in het verhaal?

Donderkat (titel)

- Vind je het een originele titel? Of zou je een andere titel aan het verhaal geven? Welke?
- Op wie slaat de titel van dit boek? Wie is Donderkat?
- Was het een verrassing dat Donderkat de mama van Gaby en Michael is? Wie verdachten de kinderen eerst?
- Waarom wordt de vader Donderkat genoemd?

Illustraties

Kopieer de omslagillustratie voor de juryleden. Op die kapt staan heel wat personages of zaken die in het boek voorkomen. Kunnen de juryleden ze aanduiden? Vraag hen om ze op de omslagillustratie te schrijven. Bekijk ze vervolgens samen met de juryleden.

Je kan ook illustraties uit het boek kopiëren en in de ruimte verspreiden. Geef de juryleden even de tijd om ze te bekijken.

- Wat vind je van de illustraties in het boek?
- Passen de illustraties bij het verhaal?
- Vertellen de tekeningen wat er in het verhaal gebeurt? Voegen ze iets extra toe?
- Sluiten de tekeningen aan bij de sfeer van het verhaal? Waarom (niet)?
- Zijn de tekeningen realistisch of helemaal niet? Waarom?

Personages

Gaby, Michael, Mama, Papa, Kwetter, Meneer Dogger

Schrijf op aparte bladen de personages uit dit verhaal en vraag aan de juryleden om alles wat ze over hen weten op te schrijven. Daarna kan je met hen de personages bespreken.

- Welk personage vind je het leukst en waarom?
- Zijn er te veel of te weinig personages in het verhaal? Waarom?
- Welke invloed hebben de personages op elkaar?
- Zijn alle personages even belangrijk? Zou je een personage kunnen weglaten? Waarom (niet)?
- Wat weet je over dit personage?
- Wat vind je van dit personage?
- Zou je je ermee kunnen identificeren of liever met iemand anders? Kan je ook aangeven waarom?

‘De slechteriken’ versus ‘De goeien’

Schrijf dit op een groot vel papier. Vraag aan de juryleden wie ‘de slechteriken’ zijn en wie ‘de goeien’. Je kan ook de verschillende personages op kleine briefjes schrijven. De juryleden kunnen ze dan plaatsen bij de slechteriken of de goeien.

Bijvoorbeeld: Gaby, Michael, Mama, Papa, Kwetter, Snoesje, Perskot (p. 24, varkens)
Patrao (p. 25, Brazilië, oerwoud), Pu pi (p. 26, China, T-shirts), Meneer Dogger, Smek en Snoet (p. 31, stelen en verkopen van kinderen)

- Mama zegt dat zij de ‘goeien’ zijn. Vinden de juryleden dat ook? Waarom plaatsen ze het gezin bij de goeien?
- Vinden zij het juist dat mama gebouwen opblaast om de ‘slechteriken’ een lesje te leren? Zijn dat niet dezelfde praktijken die Meneer Dogger zou gebruiken?
- Is er een verschil tussen wat meneer Dogger en zijn collega’s doen en wat mama doet?
- Zou je ouders willen hebben zoals de papa en mama van Gaby en Michael?
- Kan je wat meer vertellen over de slechteriken?
- Hoe noemt meneer Dogger zijn criminele praktijken? (p. 29, slim zakendoen)
- Vinden jullie het niet vreemd dat hij hier openlijk over praat?
- Maar waarover zwijgt hij? (over zijn handel met bankrovers, afpersers en drugshandelaars)
Waarom denken de juryleden dat hij zwijgt over zijn handel met echte criminelen?

Geloofwaardigheid

In dit verhaal gebeuren de meest absurde dingen. Stelden de juryleden zich hier vragen bij?
Of kan de auteur zo goed schrijven/vertellen dat ze het verhaal heel geloofwaardig vinden?
Je kan hier een gesprek starten. Waar overdrijft de auteur? Ergert dat de juryleden of past dat bij het verhaal?

Thema’s

Vraag aan de juryleden om een thema te kiezen die zij aan het boek zouden geven.
Aan welke elementen uit het verhaal denk je bij hun gekozen thema?

- Avontuur
- Humor
- Maar ook thema’s zoals mensenhandel, oorlog, slavernij, dierenmishandeling, kinderarbeid, wapenhandel en moorden.

Je kan de thema’s op een grote vellen papier schrijven. Maak briefjes met woorden of gebeurtenissen uit het verhaal op. Vervolgens vraag je aan de juryleden om de woorden of gebeurtenissen uit het verhaal bij de thema’s te plaatsen. Vraag hen waarom ze een woord of gebeurtenis bij het thema plaatsen.

Geheim

Schrijf deze zin op een vel papier en laat hem lezen door de juryleden.

‘Niet eerlijk’, loeiden wij. ‘Jij lekker geheimpjes hebben en je laten ontslaan, en ons laten zitten met de lampenkappen.’

- Hoe reageert papa op zijn ontslag? (p. 20, Hij vertelt het terloops alsof er niets aan de hand is)
- Hoe reageren de kinderen hierop? (Eerst vinden ze het jammer dat papa thuis is omdat ze dan geen tv kunnen kijken en computerspelletjes spelen. Maar ze worden pas echt woest als hij vertelt dat hij museumjaarkaarten heeft gekocht. De kinderen vinden dat papa zich niet had moeten laten ontslaan. Dat is onverantwoord.)
- Waarom nam papa ontslag? (Hij deed het expres omdat hij een groot afschuwelijk geheim ontdekte.)
- Wat is het geheim van papa?
- Hoe ontdekte hij dat geheim?
- Vinden de kinderen nu nog steeds dat hun papa geen ontslag had moeten nemen?
- Vind jij het goed dat papa ontslag nam nadat je zijn verhaal las?
- Welke gevoelens roepen het grote geheim van papa bij Gaby en Michael op? Wat voelde jij?
- Denk je dat zulke criminele praktijken ook gebeuren in de realiteit?

Raden

Geef de juryleden een kaartje met een zin uit het boek. Ze lezen hun zin voor en de andere juryleden raden welk personage deze uitspraak doet. Bespreek ze daarna samen met de juryleden (Wanneer? Waarom? Bevindingen?)

- ‘Gefeliciteerd pap, vijf uur! Dat is je record, geloof ik.’ (p. 43, Gaby nadat ze hun vader overtuigen om naar de politie te stappen)
- ‘Als een groot mens een zeurend kind zijn zin geeft, verdient hij alle ellende die ervan komt.’ (p. 52, mama over het feit dat papa in de gevangenis zit)
- ‘Zelden is er zoveel schurkachtigheid in één kamer bij elkaar geweest.’ (p. 61, mama, tijdens het spioneren)
- ‘Dag en nacht doe ik mijn best, mijn uiterste best, om mijn kinderen verkeerd op te voeden.’ (p. 46, papa tegen de agenten)
- ‘Je bent wat je eet.’ (p. 17, mama over gezond eten)
- ‘Ze zijn goedkoop. Als je ze zou eten, zou je zelf goedkoop zijn. En mijn dochter is niet goedkoop.’ (p. 17, mama over de mjamburger)
- ‘Tafelmanieren zijn het begin van beschaving’ (p. 8, mama, het gezin eet alles met mes en vork, ook de boterhammen)
- ‘Moet er nog iemand plassen?’ (mama vraagt dit op de meest bizarre momenten aan haar kinderen)
- ‘Donder was hier’ (p. 42)
- ‘Goed zeuren is een kunst.’ (Lang niet ieder kind kan het, ook al denken grote mensen van wel) Wat moet je kunnen doen om goed te zeuren? Is dat in de realiteit ook zo? p. 21)

- ‘Ontslag is besmettelijk.’ (p. 38, collega van papa)
- ‘Sommige dingen zijn zo erg, dat niemand ze wil weten.’ (p. 35, papa, de politie gelooft hen niet. Zijn de juryleden het hiermee eens? Zijn sommige dingen zo erg dat niemand ze wil weten?)
- ‘Kan je misdadiger zijn zonder zelf ooit een misdaad gepleegd te hebben?’ (p. 68)
- ‘Soms ontvoert Snoet meer kinderen dan hij verkopen kan. De kinderen die overblijven, gaan naar meneer Smek (...) van de SmikSmek Mjamburgers.’ (...) “Je wilt toch niet zeggen dat die kinderen door de Mjamburgers worden gedaan?” Mijn vader knikte.’

Vertelperspectief

- Wie vertelt het verhaal? Door wiens ogen heb je het verhaal gevolgd?

Doordat je de gebeurtenissen door de ogen van Gaby ziet, kan je niet in het hoofd van andere personages kijken.

- Is het jammer dat je niet alles heel precies weet?
- Zou je het verhaal ook graag eens door de ogen van een ander personage lezen?
- Was het in het verhaal duidelijk wat de personages dachten of voelden?

Om af te sluiten

‘Thuis zijn we niet veilig’ (p. 123)

- Waarom is het gezin niet meer veilig?
- Waar vluchten ze naartoe?
- Zou je graag meer lezen over Gaby en Michael? Zou een nieuw avontuur je aanspreken?

Methode Aidan Chambers

Het is altijd interessant om te werken met de methode Chambers:

‘Door te praten over boeken leren kinderen logisch na te denken, gedachten te ordenen, een eigen mening én een eigen smaak te ontwikkelen. Goede gesprekken overstijgen antwoorden als ‘Ik vond dit boek (niet) leuk’ en vormen een goede basis om boeken gefundeerd te beoordelen. Maar hoe pak je die gesprekken aan?’

Zie voor deze methode van praten over boeken ook: *Methode Chambers* op www.kjv.be/begeleiders/handboek.php en het boek *Vertel eens* van Aidan Chambers (Biblion, 2002), in het bijzonder hoofdstukken 13 (over het onderwerp van gesprek) en 14 (over een raamwerk van vragen).

Aan de slag

Knip alle vragen uit of schrijf ze op kaartjes. De juryleden vormen een kring. In het midden ligt de stapel kaartjes met de vragen naar onder. Om de beurt wordt een kaartje gepakt, de vraag gelezen, en beantwoord door het kind dat het kaartje pakt. Vervolgens reageren de andere kinderen hierop. Daarna

wordt het kaartje onder op de stapel geschoven en pakt het volgende kind in de kring een kaartje. Je kan hun ook vragen om een kaartje te trekken en de vraag te stellen aan een ander jurylid. Als die geantwoord heeft, neemt hij/zij de volgende vraag, enzovoort.

Basisvragen (A-vragen)

- Wat vond je leuk, mooi, of goed aan dit boek?
- Was vond je niet leuk?
- Waren er stukken die je vervelend vond?
- Wat was er moeilijk of onduidelijk?
- Wat vind je grappig?
- Waar had je meer over willen horen?

Algemene vragen (B-vragen)

- Is het verhaal geloofwaardig?
- Als de schrijver je zou vragen wat er anders of beter zou kunnen, wat zou je dan zeggen?
- Wil je nog iets anders lezen van deze schrijver?
- Wil je het nog een keer lezen?
- Als jij dit geschreven had, wat had je dan anders of beter gedaan?
- Kun je een stuk noemen dat nooit gebeurd kan zijn?
- Wat ga je aan je vrienden vertellen over het boek?
- Was er iets in het boek wat je zelf al eens hebt meegemaakt?

Speciale vragen (C-vragen)

- Doet een van de personages je denken aan iemand die je kent? Of aan personages in andere boeken?
- Waar speelt het verhaal zich af? Op één plek of op verschillende plekken?
- In welke tijd speelt het verhaal zich af?
- Welke personages vind je leuk?
- Welke personages vind je niet leuk?
- Wie is de belangrijkste persoon?
- Welk personage boeit je het meest? Het hoofdpersonage of iemand anders?
- Beschouw jezelf eens als toeschouwer. Door wiens ogen heb je het verhaal dan gevolgd?

Steek er bijvoorbeeld ook deze kaartjes tussen:

- Bedenk zelf een vraag en stel die aan je buurman of buurvrouw.
- Geen vraag voor jou, wacht één beurt.

Tot slot: www.kjv.be

Laat de juryleden online hun zeg doen bij het boek en/of lees er de commentaren van andere juryleden.

www.kjv.be → Welke boeken moet ik lezen → groep 3

Klik op de cover om commentaar te geven bij dit boek

Heb je foto's of tekeningen gemaakt? Toon ze online!

www.kjv.be → Prikbord → groep 3

Veel succes! Geniet van een uurtje praten met kinderen over boeken!